

PÕHJARANNIK

EDUARD EAST REFORMIB NARVA
LINNAVALITSUST/LK 3

TEISIPÄEV, 30. september 2014 Nr 167 (15642) Hind 0.50 €

ILM

+9... +11°C

ARVAMUS

MIINIMUMPALK 800 EURONI

Sotsiaaldemokraatliku Erakonna esimees Sven Mikser: „Praeguseks ei ole Eesti üks valusamaid probleeme enam tööpuudus, vaid see, kuidas töö käib inimese oma palgaga ära elab.”
LK 2

UUDISED

SUUR LAEN KINNITAB PÕLEVKIVITÖÖSTUSE ELUJÕUDU

Eelmisel nädalal selgus, et Euroopa rekonstruktsiooni- ja arengupank EBRD andis Viru Keemia Grupile 35 miljonit eurot põlevkiviõli tootmise keskkonna- ja energiasäästlikkuse arendamiseks. LK 4

KULTUUR

GOLTSMAN BALLETT ÕPIB KOSMOSE AVARUSI TUNDMA

Muinasjutuline etendus "Kuu poiss", mille näitlejad ise välja on mõelnud, on helge tantsulavastus poisist, kes elab täielikus üksinduses hõbedase Kuu peal.
LK 5

SPORT

LOKOMOTIV ASTUS KURISTIKU SERVALT SAMMUKESE EEMALE

Jõhvi Lokomotiv tegi laupäeval võõrsil skooriga 5:0 pihuks ja põrmuks lähikonkurentsi Tallinna Kalevi ja pääses esimest korda sel hooajal tabeli viimaselt realt.
LK 6

PÕHJARANNIK OOTAB
TEATEID SÜNDMUSTEST
TEL. 335 4444, 502 0814
info@pohjarannik.ee

Keemia- ja füüsikateemalises teadusteatri oli lõbu laialt nii läbiviijatel kui osalejatel.

2 x MATTI KÄMÄRÄ

TRADITSIOON: TTÜ Virumaa kolledž oli teadushuvilistest umbes

Teadlaste ööst on saanud massiüritus

Üleeuroopalist teadlaste ööd tähistati meie maakonnas kõige mitmekesisema programmiga TTÜ Virumaa kolledžis, kust käis eelmise reede õhtul läbi üle tuhande väikese ja suure teadushuvilise.

SIRLE SOMMER-KALDA

Esimesele viiesajale saabujale jagatud kohukesed lõppesid veerand tunniga. Edasi usaldati sisenejate loendamine valvurile. Öhtu jooksul loeti kokku 1234 külastajat, mis on järjekordne rekord.

"Ühelt poolt on huvi tõus rõõmustav. Teiselt poolt oli palju pettunud, kes ei mahtunud töötubadesse," tõdes kolledži arendusdirektor Mare Roosileht, kes meenutas, et 2011. aastal, kui teadlaste ööd korraldati esimest korda, käis majast läbi veidi üle saja külastaja.

30 liitrit teed

Eelmisel aastal kasvas osalejate arv juba 700ni ning tänavu ületati tuhande piiri. "Külastajate arvu tõus sunnib teadlaste öö korraldust muutma. Teadusteatri etendused tuleb kindlasti kolida suurde auditoriumisse. Pea-

MARE ROOSILEHT

Kodu meenutas tõelist nõiakööki.

me ka mõtlema, kuidas töötubadesse pääseks rohkem soovijaid, näiteks pakkuma ühte töötuba korraga mitmes ruumis."

Seekord pärinesid kahe töötoa ideed AHHA teaduskeskusest, aga läbiviijad olid eranditult kolledži tudengid ja õppejõud. Roosileht ise andis praktilise panuse spordi- ja teadusteatri etenduste ettevalmistamise töötuppa.

C-vitamiini sisalduse määramisega apelsinimahlas said hakama kõik huvilised.

"Keetsin pool ööd 30 liitrit piparmündi ja melissi teed. Kodu meenutas tõelist nõiakööki," muigas arendusdirektor. Jahutatud taimetee valati töötoa plastpudelitesse, kus sellele lisati umbes 30 grammi suhkrut, näpuotsatäis soola, maltodekstriini (selle asemel võib kasutada ka mett) ja sidrunhapet. Kõige lõbusam osa oli šeiimine, pärast mida võis lasta oma valmistatud joogil hea maitsta.

"Inimene kaotab sporti ja füüsilist tööd tehes vett, kehaast väljuvad naatrium ja kaalium, mille tagajärjel tunneb inimene väsimust. Spordijook taastab vedeliku taseme kehas ja annab energiat – erinevalt energiajoogist, mis aitab kasutada energiavarusid laenuks," selgitasid tudengid Karle Nutonen ja Aleksei Matvejev.

Järg 3. lk

Jõevalla valimisliit jättis protestiks volikogu istungi vahele

Viis Jõevalla valimisliidu nimekirjas Lüganuse volikokku pääsenud liiget otsustasid protesti märgiks volikogust puududa, viidates niiviisi sellele, et nende ettepanekud lükatakse istungitel tagasi.

Jõevalla valimisliit, kes on oma viie liikmega volikogus opositsioonis, otsustas viimaselt volikogu istungilt puududa täies koosseisus. "See on meie viis öelda, et volikogus puudub igasugune koostöö ja meie ettepanekuid lihtsalt ei arvestata," põhjendas volikogu liige Enno Vinni, miks viis kohta volikogu laua taga tühjaks jäid. Ka tulevaste istungitel ei pruugi nende nimekirja volikogu liikmete osavõtt olla eriti aktiivne.

Juba varem on samasse nimekirja kuuluv Hardi Murula oma volitused volikogu liikmena aasta lõpuni peatanud. Vinni sõnul kaalus ka tema mõtet ajutiselt oma volitused peatada, kuid ei pidanud seda siiski otstarbekaks – isikumandaadiga volikokku pääsenuna on tal kohustused oma valijate ees. Räägitud on ka võimalusest, et kõik valimisliidu nimekirja inimesed loobuvad oma mandaadist ning siis jõutaks erakorraliste valimisteni, kuid see ei annaks oodatud tulemust – arengud vallas pigem seiskuksid, kui läheksid valimisliidule mõistlikuna tunduv suunas.

Ainsa võimalusena, kuidas olukord võiks Lüganuse volikogus muutuda, näeb Vinni volikogu juhatuse tagasiastumist. Alles siis võiks pääseda pidevast võimuvõitlusest ja õhus olevatest umbusaldusavaldustest. "Praegune võim püsib üksnes tänu poliitilisele kauplemisele ja ametikohtade müügile. Sisepingeid on palju. Meil jääb üle ainult oodata, millal nad omavahel riidu lähevad, et siis järgmine umbusaldusavaldus läbi suruda," tunnistas ta ning lisas, et sellisel moel vägikaika vedamise tõttu kannatab valla areng. (PR)

Enno Vinni: "See on meie viis öelda, et volikogus puudub igasugune koostöö ja meie ettepanekuid lihtsalt ei arvestata."
ARHIIV

ILM JÕHVIS

TEISIPÄEV. Vahelduva pilvisusega ilm. Puhub üsna tugev loodetuul. Sooja on 9-11 kraadi.

EESTI

MINISTEERIUM
VÕTAB SEAKATKU
TÕKESTAMISEKS
KASUTUSELE
TERVISEMÄRGI

Vastavalt Euroopa Komisjoni otsusele soovib valitsus sigade aafrika katku puhangu leviku tõkestamiseks võtta kasutusele spetsiaalse tervisemärgi, mille loomiseid saaduseid võib turustada vaid Eesti piires, selgub põllumajandusministri määruse eelnõust.

Eelnõuga muutub ministeeriumi hinnangul nõuete järgimine käitleja jaoks lihtsamaks, kuna muudatused võimaldavad taudistunud alalt pärineva lihaga Eestisiseselt kaubelda.

"Eestis ei ole seakatku kodusigadele levinud, kuid peame selleks valmis olema. Kui see peaks juhtuma, tuleb hakata nendest piirkondadest pärit sigade liha ja -tooteid märgistama. Nendes piirkondades toodetud sealiha on inimestele ohutu. Märgistus on vajalik loomatervise seisukohalt liha ja lihatoodete liikumise jälgitavuse tagamiseks," ütles põllumajandusministri toiduhutuse ning teaduse ja arenduse asektantsler Toomas Kevvai pressiteate vahendusel. "Kui kodusigadel taud diagnoositakse, siis selles konkreetses farnis sead hukatakse ja hävitatakse ning seda liha ei turustata," märkis ta.

Spetsiaalne tervisemärk on kolmnurkse kujuga. Rõmbale või selle osale kantava tervisemärgi ülemises osas on sõna "Eesti" või maakonna nimi ning kahel küljel sõna "veterinaarkontroll".

Kuna hädatapatud loomade liha, mis on edukalt läbinud lihakontrolli, ei kujuta ohtu inimeste tervisele, siis jättis ministeerium välja nõude hädatapatud loomade liha spetsiaalse tervisemärgi kasutamisele ja turupiirangute kohta, selgub eelnõust.

12 TUNNI JOOKSUL
EI SAA SÕLMIDA
LIKLUSKINDLUSTUSE
LEPINGUID

Teisipäeval kella 20st kuni kolmapäeval kella 8ni ei ole Eestis võimalik sõlmida, muuta ja lõpetada liikluskindlustuselepinguid.

Sel ajal seadistatakse liikluskindlustuse register, kindlustusandjate infosüsteemid ja maanteemati liiklusregister ümber töötamiseks vastavuses 1. oktoobril jõustuva uue liikluskindlustuse seadusega. Sealhulgas tuvastatakse liikluskindlustuse ja liiklusregistri andmete võrdluse kaudu sõidukid, mille liiklusregistri kande kehtivuse maanteemati peatab, teatas Eesti liikluskindlustuse fond. (BNS)

Uudised

VÕIMU TSENTRALISEERIMINE: Kõik eraldiseisvad ametid likvideeritakse

Narva lihtsustab
linnaavalitsuse struktuuri

Narva on läinud täitevõimu struktuuri lihtsustamise teed: tõenäoliselt juba uuest aastast likvideeritakse kõik ametid ning juhtimine muutub tsentraliseeritumaks.

ILJA SMIRNOV
smirnov@pohjarannik.ee

Narva linnavolikogu võimul olev keskerakondlik fraktsioon Tsentri pöördus möödunud neljapäeval linnaeapoolse ettepanekuga optimeerida linnavalitsuse struktuuri eesmärgiga tõsta selle töö efektiivsust ning hoida kokku eelarveraha.

Politiikud nõudsid ametite likvideerimist ning linnavalitsuse osakondade ja teenistuste otsest allutamist abilinnapeadele.

Samuti tehti ettepanek võimaluse korral ühendada kõik olemasolevad raamatupidamisosakonnad üheks osakonnaks ning muretseda sinna "nüüdisaegne raamatupidamisprogramm".

Linnapealt oodatakse otsuseprojekti hiljemalt 22. oktoobriks, et jõuda kõik vajalik uueks aastaks teoks teha. Narva linnaeapoolne Eduard East ütles Põhjarannikule, et linnavalitsus töötab selle küsimuse kallal tegelikult juba ammu.

"Minule on esmatähtis tulevase struktuuri kvaliteet, et täidetavad funktsioonid viidaks ellu võimalikult hästi," ütles linnaeapoolne, märkides, et kokkuvõtteid on tähtsusetult teisel kohal.

Reform uueks aastaks

Professionaalse juristina selgitas Eduard East, et avaliku teenistuse seaduse kohaselt on kohaliku täidesaatsava võimu töö korraldamiseks kaks skeemi: esiteks ametid

kui eraldiseisvad juriidilised isikud ning teiseks otsest juhatusele alluvad osakonnad ja teenistused. Teise skeemi järgi käib töö näiteks Tartus ja Pärnus. Narvas on juba ammu ajast kasutusel esimene variant ning iseigi kultuuriosakond on faktiliselt amet.

Üldkõikuvõttes on Narva linnavalitsuses praegu neli ametit, üks osakond, kaks teenistust ja kantselei.

East rääkis, et linnavalitsuse uus struktuur – ilma ametiteta – on tegelikult juba välja töötatud: "On vaja see läbi arutada ning süveneda konkreetselt selle funktsioneerimise üksikasjadesse."

Eesmärgiks on seatud viia reform läbi uue aasta alguseks. Linnapea sõnul antakse uue struktuuri projekt linnavolikogule üle kindlaksmääratud tähtajal, ent sealt on oodata hulgaliselt parandusi ja ettepanekuid. "Nii kompetentseid kui ka emotsionaalseid," lisas ta.

Tehnilist laadi asjaajamistesse, nagu näiteks lepingute, blankettide jms ümberkirjutamine, suhtub East rahulikult.

Tegid ettepaneku
lihtsustada miinimumini

Narva linnavolikogu ei toetanud möödunud neljapäeval rahvasaadik Aleksei Mägi ettepanekut luua linnavalitsuse ametiasutuste struktuuri reorganiseerimiseks ajutine komisjon.

"Linnapea lubas juba aasta alguses uut valitsemisstruktuuri esitleda," kommenteeris Mägi oma initsiatiivi. "Sellest on möödunud palju aega, kuid uut struktuuri pole ikka veel. Midagi ta küll olevat esitanud, aga see ei meeldinud minu teada Keskerakonna Narva piirkonna juhatusele."

Narva linnavalitsust ootab ees reform.

ILJA SMIRNOV

Spetsiaalselt loodud töörühma kuulub Mägi arvab, et praegu on Narvas palju juhatatajaid, alama astme ametnike aga on vähe ning nad on tööga üle koormatud. "Tervis on suurendada nende "tööhobuste" hulka, kelle õlul püsivad kõik meie projektid."

Ta märkis, et töörühm tegi ettepaneku loobuda isegi osakondadest ning jätta alles ainult teenistused, ent tsentristid säärased lihtsustamisega ei nõustunud.

"See võimaldaks kokku hoida üsna palju raha, mille võiks suunata ametnike töötasude suurendamiseks, ning vähendada juhtide arvu miinimumini," arvab Mägi.

EDUARD EAST

Minule on esmatähtis tulevase struktuuri kvaliteet.

Praegu on Narva linnavalitsuse struktuuris 247 ametikohta. Neist 72,5 on ametnikud, muu hulgas 10 juhti. Pluss linnaeapoolne ja kaks abilinnapead, kes ei ole ametnikud, vaid kõrgema astme juhid.

Põhjarannik on juba kirjutanud, et uuest aastast peab Narvas tööle hakkama ka munitsipaalsete sotsiaalalustuste reformitud struktuur: uus ühtne sotsiaaltöö keskus hakkab asendama kolme senist sotsiaalabi ameti alluvusse kuuluvat asutust. Sotsiaalabi amet, nagu on nüüdseks selgunud, lõpetab samuti eksisteerimise.

Teadlaste ööst on saanud massiüritus

Algus 1. lk

Kõige rohkem jooksis rahvas tormi taskulambi valmistamise ja kõõgi töötuppa.

Hästi lõhnav töötuba

Kui esimeses jagati välja kartongpaber, patareid, juhtmed, klemmid, plastpudel, hõbepaber ja lambipirnid, siis teises kasutati hulga paremini lõhnavat kraami, alates kondenspiimast ja lõpetades kookoshelvestega. Tulemuseks olid hoolega vee-retatud kaerahelbepallid.

Iga laudkonna peakokk sai kätte kilekindad. "Kindad on igaks juhaks, muidu ema ütleb, et tuli ülikooli käsi määrima," naeris töötoa läbiviija, eesti keele lektor Kaire Viil.

Kui töötubades jäi suur osa huvilisi ukse taha, siis kõik soovijad said osaleda poemängus "Tervislik toidu-

korv", kus tuli valida kõige tervisesõbralikumad tooted. Neid läbi piiknutades sai otustsekitl kohe teada, mis andis plussi, mis miinuse.

"Tundub, et väiksemad lapsed panid algul korvi neid tooteid, mida nad ise armastavad või mida kodus süüakse. Nii sattus korvi "tervislikena" nii energijooke kui krõpsupakke. Lapsed, kes tulid mitmendale ringile, hakkasid juba asjast aru saama ning kogusid lõpuks maksimumpunktid," selgitas Roolisest sünteetilisi värvaineid. Kahe eestimaise siirupi võrdlus andis radikaalselt erineva tulemuse: kui vaarika-mustsõstrasiirup omandas sooda lisamisega hallikarva värvuse, siis pirnisiirup säilitas katseklaasis erksa rohelise tooni.

Siirup muutis värvi

Keemialaboris tehti traditsioonilisi katseid nitraatide määramiseks – poest varutud eksootilisest ja vähem eksootilisest krammist värvusid reaktiivi tilgutades si-

niseks ainult hiina kapsas ja väikeses potis müüdiv lehtsalat. Poest varutud arbuus, avokaado, mango, lillkapsas, paprika ja kartul osutusid täiesti puhtaks.

Uue asjana määrati tähtsuse ja joodilohuse abil C-vitamiini sisaldust poest ostetud ja värskelt pressitud apelsinimahlas. Viimases oli etteaimatavalt immuunsüsteemi tugevdavat ainet rohkem.

Samuti sai oma silmaga näha, millistes siirupites on kasutatud looduslikke, milistes sünteetilisi värvaineid. Kahe eestimaise siirupi võrdlus andis radikaalselt erineva tulemuse: kui vaarika-mustsõstrasiirup omandas sooda lisamisega hallikarva värvuse, siis pirnisiirup säilitas katseklaasis erksa rohelise tooni.

"Värvi muutus näitab värvaine looduslikku päritolu,"

selgitas õppejõud Larissa Grigorjeva.

Teadlaste öös löi kaasa ka põlevkivi kompetentsikeskus. Loengus "Pruuni kulla energia" võrreldi, kummas on rohkem energiat, kas põlevkivis või šokolaadis. Selgus, et täiesti üheselt võrreldavad need ei ole, kuna ühte ei saa süüa ja teist ei saa põletada elektrenergia saamiseks. Kui aga teisendada energia mõõtühikuid, siis 200grammine tahvel šokolaadi sisaldab ligikaudu sama palju energiat kui liigemale 1,4 kilo kaaluv põlevkivitükk.

Teadlaste öö raames toimus üle kolmesaja põneva teadussündmuse üle Eesti. Ida-Virumaal pakkusid sel päeval eriprogrammi veel Kukruse polaarimõis, Kohtla kaevandusmuuseum ja Narva Astri planetarium.

LÜHIDALT

VÄSINUD PURJETAJA PÄÄSTETI

KURU. Laupäeval kell 16.30 helistas Alajõe kordonisse naine, kes teatas, et näeb Peipsi järvel Kuru küla kohal kaldast umbes 800 meetri kaugusel hädas olevat purjelaudurit, kes ei suuda ise purjelaule ronida, ja tuul kannab purjelauda üha kaugemale järvele.

Piirivalvurid sõitsid kohe kaatriga nimetatud piirkonda ning nägid 400 meetri kaugusel kaldast purjelaual istunud meest, kes oli väsinud ega suutnud kaldale sõitmiseks purje tõsta. Piirivalvurid aitasid purjelauduri koos lauaga Alajõe sadamasse. Mees arstiabi ei vajanud.

ÄRAVISATUD PAAT UJUS VIIIE
AASTA JÄREL VÄLJA

SILLAMÄE. Laupäeval kella 14 ajal teatati piirivalvuritele, et Sillamäel on kalda lähisel merel tühi kummipaak. Juhtimiskeskus võttis ühendust omanikuga, kes väitis, et viskas paadi viis aastat tagasi Sillamäel Sõtko oja juures asuvate paadigarraazide juures prügikasti, sest see oli katki.

Piirivalvurid alustasid kaldalt otse ja Tallinnast startis sündmuskohale helikopter. Kella 18.30 ajal otsingud lõpetati, sest kogu piirkond sai kontrollitud. Otsingute käigus ei leitud inimest ega avastatud ka inimese uppumisele viitavaid märke.

POLITSEI

NARVAS RÕÖVITI POODI

27. septembri õhtul sisenesid kaks seni kindlaks tegemata noormeest Narvas Kangelaste tänaval asuvasse kauplusesse ning võtsid kassast noa ähvardusel raha ja sigarette. Kahju on selgitamisel.

VARASTATI LAPSEVANKER

25. septembril avastati, et Sillamäel Pavlovi tänaval asuva maja trepikojast on varastatud lapsevanker väärtusega 156 eurot. Mobililimasti aed vehiti sisse 26. septembril avastati, et Vaivara vallas Laagna külas on ära varastatud mobiilsidemasti ja seadmekonteinereid ümbritsev aed. Kahju on 2000 eurot.

NAINE JÄI TEEL NARVAST
KOHTLA-NÕMMELE
KADUNUKSE

Politsei otsib septembri keskpaigas Ida-Virumaal kadunuks jäänud noort naist. 24aastane Anastassia

lahkus 16. septembril oma elukohast Narvas ja sõitis Kohtla-Nõmmele tuttavatele külla, edastas politsei- ja piirivalveamet BN-Sile. Pärast seda ei ole omastel temaga kontakti õnnestunud saada ja tema praegune asukoht on teadmata.

Anastassia on kõhna kehaehitusega, umbes 170 sentimeetrit pikk ja blondide juustega. Kõigil, kel on infot Anastassia kohta, palub politsei helistada numbril 357 6129 või lühinumbri 110.

